

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMENLER ODASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ*

*Buket TURHAN***

*Arif KAPTAN****

*Hakkı KAHVECİ*****

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin öğretmenler odasına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim deseni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını ilkokul ve ortaokulda görev yapan yirmi öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcıları, farklı şehirlerde görev yapmakta olup katılımcıların branşları Sınıf, Sosyal Bilgiler, İngilizce, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Fen Bilgisi, Beden Eğitimi, İlköğretim Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanlarındadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler içerik analizi yaklaşımıyla incelenmiştir. Araştırmanın geçerliğini sağlamak amacıyla, veriler ayrıntılı olarak betimlenerek raporlaştırılmış ve elde edilen sonuçlara ulaşma konusunda detaylı bilgilere yer verilmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için ise iki araştırmacı ayrı ayrı kodlama yaptıktan sonra araştırmacılar bir araya gelerek yaptıkları analizi karşılaştırılarak görüş birliği sağlanmıştır. Araştırmanın bulguları öğretmenler odasını kullanma amacı; öğretmenler odasını kullanma sıklığı; öğretmenler odasını kullanmama nedeni; öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisi; öğretmenler odasından fiziki donanım beklentisi; öğretmenler odasında konuşulan konular; öğretmenler odasında gerçekleşen konuşmaların etkisi; öğretmenler odasında konuşulabilecek konular beklentisi ile öğretmenler odasındaki gereksinimler ve öneriler olmak üzere dokuz tema altında toplanmıştır. Araştırmanın sonuçları doğrultusunda ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin öğretmenler odasına yönelik görüşleri tartışılmış ve buna yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenler odası, ilkokul öğretmenleri, ortaokul öğretmenleri

* 22. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda (5-7 Eylül 2013) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Araştırma Görevlisi, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: bturhan@cu.edu.tr

*** Öğretmen, Bilecik Milli Eğitim Müdürlüğü, Pazaryeri Kınık İlkokulu, El-mek:arifcaptain@hotmail.com

**** Öğretmen, Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü, Odunpazarı Halil Yasin İlkokulu, El-mek: hakkikahveci@gmail.com

VIEWS OF PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL TEACHERS ABOUT TEACHERS' ROOM

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Teachers' room can be defined as a place where the teachers perform studies about lesson-preparation, make meetings, rest, contact each other and chat together. At the same time, the teachers' room is one of the most used place except for the class. According to TS9518 – TS12860 standarts, teachers' room is a place which is necessary for the education and teaching environments (Türe ve Karaküçük, 2011). Teachers' room is defined as a place where the teachers firstly work about education, then contact each other, make cooperation, rest mentally and physically. (Yeşil ve Korkmaz, 2012). Most of the teachers meeting in the teachers' room at break times and interacting each other are observed. (Negiş-Işık ve Gürsel, 2013).

Even though the teachers' room is defined as one of the important places at school (Yeşil ve Korkmaz, 2012), the studies directly about the teachers' room are very few (Yeşil ve Korkmaz, 2012; Töremen, 2004; Tatlıdil, 2003; Dinç ve Onat, 2002). When these studies were analyzed, it was observed that the matters mentioned in the teachers' room and the agenda are about the social capital of the schools and the architectural design of teachers' room. In addition, there are some studies about the shortcomings of the teachers' room as well (Bağışlar, 2006; Bulut ve Karakaya, 2013; Taşdan, Tösten, Bulut ve Karakaya, 2013). Based on all of these, making a study about the teachers' room provides benefits for the schools and the studies which will be done. So, the general aim of this study is to determine the primary and secondary teachers' thoughts about the teachers' room. In this context, with this study, an answer was researched for this question: " What are the thoughts of the primary and secondary teachers about the teachers' room?"

Method

This study was done with phenomenological design which was one of the qualitative research designs. The participants of the study were determined with the maximum variation sampling model which was one of the purposeful sampling modalities. The participants of the study were twenty teachers who worked in primary and secondary schools in 2012. The participants of the study worked in different cities. Their majors were primary school, English, science, physical education, primary mathematics, social studies, psychological counseling and guidance, religious culture and moral studies. The data of the study was collected with semi-structured interview technique. While collecting the data interview form, which was prepared by the researchers, was used in this study. The data collected was analysed with the content analysis approach. So as to see the validity of the study data was represented and reported in detail and detailed information was given to reach the obtained solution. For the reliability of the study, after two researchers made coding separately, researchers came together, compared analyses and made agreement.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Findings and Conclusion

The data of the study were collected with nine subjects as the goal of using the teachers' room; the frequency of using the teachers' room; the reason for not using the teachers' room; the expectation of having social relationships in the teachers' room; the expectation of physical equipment from the teachers' room; the topics which were talked about in the teachers' room; the effects of the speeches which were done in the teachers' room; the topics which were preferred to mention in the teachers' room; the necessities in the teachers' room and suggestions.

In accordance with the findings of the study, teachers' goals of using the teachers' room were vital needs, communication and studies about education and teaching. When the thoughts about the goals of using the teachers' room were analyzed, it was found that the teachers use the teachers' room for mostly vital needs. When we look at the frequency of the teachers' using the teachers' room, the half of the teachers use the teachers' room for every break time and the another half of the teachers use the teachers' room once-twice a day and third-fourth times a day. The reasons for not using the teachers' room are the studies about the school and the students, the indifference against the social place and problems about the physical status of the setting. The teachers' expectations about the teachers' room were having respectful and sincere conversation, sharing and professional communication. As for the teachers' expectations of the physical equipment; a comfort place, technological equipments, equipments for the professional needs and for a successful sitting plan for communication were determined.

Among the subjects, which are talked about in the teachers' room, there were educational subjects, actual subjects, personal subjects and the professional problems. The dialogues, which were made in the teachers' room, effected some teachers positively in terms of sharing the information and experiences and also socialization; effected some others negatively in terms of tension while not effecting the others in any way. Within the subjects, which could be talked about, there were school and the students, personal needs and interests and the education and teaching. The needs and suggestions for the teachers' room were put forward as comfort and tidiness, furniture, technological equipments, positioning, printed, visual and auditory publications and social interactions.

Discussion and Suggestions

According to the results of the study, which was done by Yeşil and Korkmaz (2012) about the agenda of the teachers' room, the teachers talk about the school environment, their academic development and the subjects about the education and teaching "quite often". At the same time, the teachers talk about the personal subjects, social, economical and political subject "occasionally". Additionally, among the subjects about the school, the subject of the teacher-tutor relations was the most frequently mentioned. Among the subjects about the education and teaching, the most mentioned subject was effect of the students' economical status on the education and teaching. According to the results of the study, which we conducted, the subjects talked by the teachers in the teachers' room were, in turn, the subjects about education and teaching, current and personal subjects and professional

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

problems. And this is consistent with the results of the study mentioned.

The results of the study which was carried out, by Töremen (2004), about the social capital, which the primary schools have, showed us that the teachers don't feel comfortable in the teachers' room, not totally share their knowledge, believe that the spoken subjects are transferred to the school administration at a certain degree, don't think that the teachers' room is boring and unlikeable and there isn't much friction or argument. According to the results of our study, some of the teachers was using the teachers' room rarely. Among the reasons of this situation, there is indifference against the social environment. It can be said that the result the teachers' not feeling very good is also similar to the one in this study. At the same time, most of the teachers' using the teachers' room at every break time actively is found out. According to this study, the teachers' not find the teachers' room boring and unlikeable can be interpreted as the teachers use the teachers' room frequently. Based on all of these, the results of these two studies are consistent with each other.

According to the results of the study, which was done by Tatlıdil (2003), about the subjects talked about in the teachers' room, the most frequent ones, there were the professional problems and the teachers always talked about the students' behavioral disorders. As a result of the study, the professional problems, which were among the subjects talked in the teachers' room, were rarely seen. So, this is not consistent with the result of the study. The reasons for this could be thought as studies' being conducted in different schools; every school's having specific features and the communication's being in different dimensions among teachers at school.

According to a study, which was done by Dinç and Onat (2002), about the program and design of a primary school building, it was stated that the teachers' room should be in the central location and connected to the school administration and just one teachers' room is preferred. Besides, it was suggested that, the size of the teachers' room, in terms of having different study resting and opportunities, should be determined not just considering the needs, at the same time considering the conditions of the comfort. According to the study which we conducted, it was determined that the teachers suggested that the teachers' room should be far away from the students and quiet. However, according to this study, the teachers' room should be in the central location. The reason for this difference between these two studies can be the teachers' desire to use the teachers' room in order to rest. Because one of the basic functions of the teachers' room is about the education and teaching, the teachers' room's location's being near the students is thought to be necessary. In addition, according to our study, in terms of the teachers' expectations' about the comfort is being high, is consistent with the study.

According to the results of the study, because there was a few studies about the teachers' room, more studies should be done about it. Moreover, because it was thought that reviewing the teachers' rooms in the schools and providing the needs of the teachers' room effect the process of the education and teaching positively, making studies to resolve the defectiveness, paying attention to the teachers' interests and

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

requests are suggested. The importance of the communication in the teachers' room should be noticed by everyone in the school and the communication is suggested to be in a healthy and sincere environment. Finally, as it is thought that integrating the teachers with the whole school, via taking necessary precautions to remove the teachers' difficulties about using the teachers' room, will have positive effects, it is suggested to make the necessary arrangements.

Key Words: Teachers' room, primary school teachers, secondary school teachers

GİRİŞ

Öğretmenler, eğitim hizmetlerini başlatan, geliştiren ve uygulayan bireyler olarak eğitim hizmetlerinin anlamlı hale gelmesini sağlamaktadırlar ve bu nedenle eğitim sistemlerinin vazgeçilmez unsurları olarak görülmektedirler (Abazoğlu, 2014). Öğretmenler, toplumun geleceğini etkileme rolünü üstlendiklerinden, sorumluluk sahibi, duyarlı, hoşgörülü ve üretici bireyler yetiştirmeleri amacıyla kendilerini mesleklerine adanmış sorumluluğu taşımaktadırlar ve mesleklerine karşı olumlu tutum oluşturmalarıdır (Taneri, Nayir ve McNamara, 2014). Öğretmenlerin mesleklerine ve görev yaptıkları okullara karşı olumlu tutum geliştirmek için çalıştıkları örgüt tarafından desteklendiklerini hissetmeleri gerekmektedir. Bunun yollarından biri de öğretmenlere elverişli bir çalışma ortamı sağlamaktır (Sezgin-Nartgün ve Kalay, 2014). Öğretmenlerin çalışma ortamları olan okullarda her alanı benimsemiş olmaları öğretmenlerin mesleğe ve örgüte bağlılıklarını arttırabilecektir. Bu açıdan okullardaki bu alanlar arasında yer alan öğretmenler odasında da elverişli bir ortam oluşturulması önem kazanmaktadır.

Öğretmenler Odası, öğretmenlerin ders hazırlığı için çalışmalar gerçekleştirdiği, toplantılar yaptığı, dinlendikleri, birbirleriyle iletişim kurdukları ve sohbet ettikleri bir mekan olarak tanımlanabilir. Bununla birlikte, öğretmenler Odası öğretmenlerin sınıftan sonra en çok kullandıkları öncelikli mekanlar içinde yer almaktadır. TS9518 – TS12860 standartlarına göre de öğretmenler Odası eğitim-öğretim ortamlarında bulunması gereken birimler arasında bulunmaktadır (Türe ve Karaküçük, 2011).

Öğretmenler Odası, öğretmenlerin başta eğitim-öğretim işleri olmak üzere, iletişim kurdukları, işbirliğinin olduğu, fiziksel ve zihinsel olarak dinlendikleri bir mekan olarak nitelendirilmektedir (Yeşil ve Korkmaz, 2012). Yapılan çalışmalarda da, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun teneffüs aralarında öğretmenler Odasında bir araya geldikleri ve birbirleriyle etkileşim kurdukları gözlenmektedir (Negiş-Işık ve Gürsel, 2013).

Töremen (2004) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, öğretmenler Odasında öğretmenlerin kendilerini çok rahat hissetmedikleri, bilgilerini kısmen paylaştıkları, sürtüşme ve çatışmaların çok fazla olmadığı ve öğretmenler Odasını sıkıcı ve itici bulmadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte, Bağışlar (2006) tarafından gerçekleştirilen araştırmada resmi okullardaki öğretmenler Odalarının konforsuz, düzensiz ve çok küçük alana sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca, Şahin ve Akbaba (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, okullarda fiziki alt yapının yeterliliğinin ortaya koymak için okullardaki eksiklerin tespitine yönelik tarama yapılarak öğretmenlerin ve yöneticilerin görüşleri doğrultusunda bu eksiklerin giderilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun yanında, Taşdan, Tösten, Bulut ve Karakaya (2013) tarafından yapılan çalışmada, çalışmanın gerçekleştirildiği il kapsamında okul yöneticilerinin %39,3'ünün öğretmenler Odasının yetersiz olarak gördükleri belirlenmiştir. Bu konuda ayrıca Ertaş (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, bir okuldaki ortak kullanım alanlarının, öğretmenler Odası dâhil olmak üzere, en az denetim yapılan konular arasında yer aldığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okula karşı olumlu tutum oluşturmalarında ve açık

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

programın hedeflerine kolay bir biçimde ulaşmalarında önemli bir etkiye sahip olan öğretmenler odaları (Karasolak, 2009), hem öğretmenlerin psikolojik ve örgütsel gelişimleri hem de öğrencilerin başarıları üzerinde önemli etkiler oluşturabilmektedir. Bu bağlamda, öğretmenlerin iş yaşam kalitelerinin yükseltilmesi açısından sosyal imkanları yeterli olmayan okulların öğretmenler odalarına yönelik gereksinimlerin karşılanması önerilmektedir (Taşdan, Tösten, Bulut ve Karakaya, 2013). Buradan yola çıkılarak, öğretmenlerin öğretmenler odasına yönelik gereksinimlerinin detaylı bir biçimde belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Öğretmenler Odası, öğretmenler için okulda yer alan önemli mekanlardan biri olarak nitelendirilmesine rağmen (Yeşil ve Korkmaz, 2012), doğrudan öğretmenler Odası konusunda yapılan çalışmaların çok az olduğu belirlenmiştir (Yeşil ve Korkmaz, 2012; Töremen, 2004; Tatlıdil, 2003; Dinç ve Onat, 2002). Bu çalışmalar incelendiğinde, öğretmenler Odasında konuşulan konular ve gündem, okulların sahip olduğu sosyal sermaye ve öğretmenler Odasının mimari yapısına yönelik olduğu görülmüştür. Bu açıdan bu araştırma, öğretmenler Odası konusunda yapılacak çalışmalara ışık tutması bakımından önemli görülmektedir. Buradan yola çıkılarak, bu araştırmanın genel amacı, ilkököl ve ortaoköl öğretmenlerinin öğretmenler Odasına yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu bağlamda aşağıdaki araştırma sorusuna yanıt aranmıştır:

- İlkoköl ve ortaoköl öğretmenlerinin öğretmenler Odası hakkındaki düşünceleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

İlkoköl ve ortaoköl öğretmenlerinin öğretmenler Odasına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim deseni ile gerçekleştirilmiştir. Olgubilim deseninde bir kişi veya bir grup insanın deneyimlediği bir olgunun anlamı, yapısı ve özü açıklanmaya ve anlaşılmasına çalışılır (Patton, 2002).

Katılımcılar

Olgubilim araştırmalarında, ortak ve sıradan bir anlam oluşturmak amacıyla, söz konusu olguyu deneyimlemiş bireyler arasından dikkatli bir seçim yapılmalıdır (Creswell, 2007). Buna yönelik olarak, farklı özellikteki şehir, okul ve branşlarda görev yapan ve farklı deneyim süresi geçirmiş öğretmenlerin çeşitliliğinin söz konusu olguyu daha geniş kapsamda açıklayabilecek olması düşüncesiyle, örneklem belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını ilkököl ve ortaokölde görev yapan yirmi öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcıları, Afyonkarahisar, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Eskişehir, İzmir, Mersin, Nevşehir, Şırnak, Van ve Zonguldak illerinde görev yapmakta olup mesleki kıdemleri bir yıl ile yirmi altı yıl arasında değişmektedir. Ayrıca, katılımcıların branşları, Sınıf, Sosyal Bilgiler, İngilizce, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Fen Bilgisi, Beden Eğitimi, İlköğretim Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanlarındadır.

Verilerin Toplanması

Olgubilim araştırmalarında, başlıca veri toplama aracı olarak görüşmeler yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu bağlamda, araştırma verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından yarı-yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formuna yönelik bir program geliştirme uzmanından, bir sınıf öğretmeni eğitimi uzmanından ve bir öğretmenden uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda önerilen değişiklikler yapılmış ve görüşme formu uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Araştırmanın verileri 25 Haziran 2012 – 6 Şubat 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Görüşmeler, öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda bulunan boş sınıflarda, kütüphanede, öğretmenler odasında veya randevu alınarak öğretmen için uygun olduğu bir saatte istekleri doğrultusundaki yerlerde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ortalama on beş dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Olgubilim deseninde, veri analizinde yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmak amacıyla içerik analizi yapılır ve içerik analizinde verilerin kavramsallaştırılması ile olguyu tanımlayabilecek temaların belirlenmesi yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Buna yönelik olarak, görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analizi yaklaşımı ile ele alınmıştır. Görüşmelerin dökümünden sonra görüşme soruları temel alınmış ve bu soruların yanıtlarını kapsayan seçeneklere yer verilerek kodlama anahtarı oluşturulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel bir araştırmada geçerliğin sağlanmasına yönelik olarak toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesinin ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklamasının önemli bir ölçüt olduğu belirtilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Buradan yola çıkılarak, araştırmanın geçerliğini sağlamak amacıyla, veriler ayrıntılı olarak betimlenerek raporlaştırılmış ve elde edilen sonuçlara ulaşma konusunda detaylı bilgilere yer verilmiştir.

Bununla birlikte, güvenirliliğin sağlanması geçerliği olumlu yönde etkileyeceği düşüncesiyle güvenirliliğe yönelik bir çalışma da gerçekleştirilmiştir. İki araştırmacı ayrı ayrı kodlama yaptıktan sonra araştırmacılar bir araya gelerek yaptıkları analizi karşılaştırmışlardır. Bu karşılaştırmada tartışılan kodlar üzerinde görüş birliğine varılarak verilerin analizinin son hali verilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın amacı doğrultusunda ve görüşme analizleri sonucunda elde edilen veriler dokuz tema altında toplanmıştır. Belirlenen her bir temada yer alan kodlar ve bulgular ilgili alt başlıklarda verilmiştir.

1. Öğretmenler Odasını Kullanma Amacına Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasını kullanma amacına yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan alt temalar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo1. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasını Kullanma Amaçlarına Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Kullanma Amacı	Yaşamsal ihtiyaçlar	22
	İletişim	16
	Eğitim-öğretimle ilgili işler	10

Tablo 1’de görüldüğü gibi öğretmenler, öğretmenler odasını yaşamsal ihtiyaçlar, iletişim, eğitim-öğretimle ilgili işler ve beslenme amacıyla kullanmaktadırlar. Yaşamsal ihtiyaçlar kapsamında beslenme ve dinlenme ihtiyaçları; iletişim kapsamında sosyal paylaşım, sorunların paylaşımı, sohbet ve bilgi alışverişi; eğitim-öğretimle ilgili işler kapsamında ise bilgisayar kullanma, kitap ihtiyacını karşılama, dolap kullanma ve ders hazırlığı kodları yer almaktadır.

Öğretmenler odasını kullanma amacına yönelik olarak Ö4, “Öğretmenler odasında temel olayımız dinlenme, ders aralarında dinleniyoruz. Ama bunun dışında fiziki imkanlarımız çok elverişli olmadığı için veli görüşmesi için kullanıyoruz. Zaman zaman ders hazırlığı için kullanıyoruz. Toplantılar için kullanıyoruz.” (s.11) diyerek hem dinlenme ihtiyacına hem de ders

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

hazırlığına vurgu yapmıştır. Ö14 ise “Öğretmenler odasını ilk öncelikle dinlenme amaçlı yani ders aralarında dersin yorgunluğunu üzerinizden atmak, bir sonraki derse hazırlık yapmak ve oradaki sosyal ortamla beraber, arkadaşlarla belli konularda konuşmalar yaparak mesleki açıdan kendimizi paylaşımlar sayesinde geliştirmek amaçlı kullanıyorum. Hem rahat bir şekilde dinlenerek hem de diğer öğretmen arkadaşlarla mesleki açılardan tartışarak iki işi bir arada yapmaya gayret gösteriyorum. Ya da fotokopi makinesi öğretmenler odasında olduğu için bu şekilde derse hazırlık ve dinlenme amaçlı aynı zamanda mesleki gelişim için kullanıyorum.” (s. 38) diyerek hem yaşamsal ihtiyaçlar ve iletişim hem de eğitim-öğretimle ilgili amaçlara da yer vermiştir.

2. Öğretmenler Odasını Kullanma Sıklığına Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasını kullanma sıklığına yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan kodlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasını Kullanma Sıklığı

Tema	Kodlar	Sıklık
Kullanma Sıklığı	Her teneffüs	11
	Günde 1-2 kez	8
	Günde 3-4 kez	1

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretmenlerden 11’i öğretmenler odasını her teneffüs, 8’i günde 1-2 kez, 1’i de günde 3-4 kez kullandığını belirtmiştir. Elde edilen bu bulguların doğrultusunda, öğretmenlerin öğretmenler odasını neden kullanmadığı sorusu akla gelmektedir. Bu duruma yönelik olarak, öğretmenler odasını kullanmama nedeni teması oluşturulmuştur.

3. Öğretmenler Odasını Kullanmama Nedenine Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasını kullanmama nedenine yönelik görüşler bulunmaktadır. Bu temada yer alan alt temalar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin öğretmenler odasını kullanmama nedenlerine yönelik görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Kullanmama Nedeni	Okul ve öğrenci işleri	5
	Sosyal ortama ilgisizlik	4
	Fiziksel ortam	3

Tablo 3’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin öğretmenler odasını kullanmama nedenleri arasında okul ve öğrenci işleri, sosyal ortama ilgisizlik ve fiziksel ortamdaki kaynaklı nedenler yer almaktadır. Okul ve öğrenci işleri kapsamında teneffüste öğrenci sorularını çözme, kulüp çalışmaları ve branş; sosyal ortama ilgisizlik kapsamında konuşulan konular, cinsiyet, gruplaşma; fiziksel ortamdaki kaynaklı nedenler arasında ise sigara kullanma, ortamdaki eksiklikler ve uzaklık nedenleri yer almaktadır.

Öğretmenler odasını kullanmama nedenine yönelik olarak Ö9 “Genelde hani konuşmalar oluyor. Ee bazen o konuşmalar sırasında benim ilgimi çekmeyen konular olduğu için hani çok öğretmenler odasında durmuyorum.” (s.23) diyerek öğretmenler odasında konuşulan konulara vurgu yaparken, Ö11 ise “Her gün kullanıyorum mutlaka ama her teneffüs kullanamıyorum ee neden çünkü okuttuğum sınıf yoğun bir sınıf olduğu için, sorular çok olduğu için, öğrencilerle ayrıca ilgilenmem gerektiği için, her teneffüs gidemesem de bir günde en az 3-4 kere mutlaka gidiyorum öğretmenler odasına.” (s. 29) diyerek öğrencilerle ilgili işlerden dolayı çok sık gitmediğini belirtmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

4. Öğretmenler Odasından Sosyal İlişkiler Beklentisine Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan alt temalar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasından Sosyal İlişkiler Beklentisine Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Sosyal İlişkiler Beklentisi	Saygılı ve samimi iletişim	26
	Paylaşım	10
	Mesleki iletişim	4

Tablo 4’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin sosyal ilişkiler açısından saygılı ve samimi iletişim, paylaşım ve mesleki iletişim gibi konularda beklentileri bulunmaktadır. Saygılı ve samimi iletişim kapsamında samimiyet, birlik-beraberlik, içten sohbet, saygı, çatışmasız, gruplaşmanın olmadığı, düzeyli, iletişime açık, ortak paydada buluşulabilen, mutlu ve huzurlu bir ortam beklentileri yer almaktadır. Paylaşım alt teması kapsamında yer alan kodlar; düşünce paylaşımı, bilgi alışverişi, kişisel sorunların paylaşımı, birbirine katkıda bulunma olarak sıralanmaktadır. Mesleki iletişim alt temasında ise; ders etkinliklerinin paylaşımı, öğrenci durumlarının paylaşımı ve sınıf sorunlarının paylaşımı kodları yer almaktadır.

Öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik olarak Ö1, “*Büyük okulda çalıştığım için önce kendi okulumdan örnek vereyim. Zümreler arası diyalog çok önemli. Kişinin kendini geliştirebilmesi için, çocuklara daha iyi eğitim verebilmesi için arkadaşlarının uyguladığı metotları da tartışmalı. Çok saygı çerçevesinde, o samimiyeti yakalayabilmeliler diye düşünüyorum.*” (s.1) diyerek hem saygılı ve samimi iletişim hem de mesleki iletişim konularından söz etmiştir. Bu konuyla ilgili olarak Ö6 da, “*...dinlemeli herkes birbirini, birbirlerinin görüşlerine saygı duymalı. Sosyal açıdan da, birbirine yakın insanları zaten. Çok fazla bir fark yok, herkes işte üniversite mezunu, herkesin amacı belli, öğretmek amacıyla orada, herkes öğrenci davranışlarını düzeltmek amacıyla orada, hani sosyal açıdan da birbirine bir şeyler katan bir öğretmenler odası olmalı...*” (s. 17) şeklinde ifade ederek her üç alt temaya da vurgu yapmıştır. Ö13 ise, “*...orada öğretmen arkadaşlar her türlü konuda birbirleriyle konuşmaları gerekiyor çekinmemesi gerekiyor gruplaşma olmaması gerekiyor.*” (s.36) diyerek saygılı ve samimi iletişim konusuna değinmiştir.

5. Öğretmenler Odasından Fiziki Donanım Beklentisine Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan alt temalar Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasından Fiziki Donanım Beklentilerine Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Fiziki Donanım Beklentisi	Konforlu bir ortam	26
	Teknolojik gereçler	21
	Mesleki ihtiyaç için donanım	19
	İletişime dönük bir oturma düzeni	3

Tablo 5’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin öğretmenler odasının fiziki donanımına yönelik konforlu bir ortam, teknolojik gereçler, mesleki ihtiyaç için donanım ve iletişime dönük bir oturma düzeni beklentileri yer almaktadır. Konforlu bir ortam alt temasında, dinlendirici bir ortam, geniş bir ortam, ışık alan bir ortam, çeşitli mobilyalar ve sıcak/soğuk içecek kodları yer almaktadır.

Turkish Studies

Teknolojik gereçler alt temasında yer alan kodlar; televizyon, radyo, fotokopi makinesi, yazıcı, projeksiyon, bilgisayar ve internet şeklinde sıralanmaktadır. Mesleki ihtiyaç için donanım alt temasında, ders materyalleri, kitap, kitaplık, geniş dolaplar ve masa kodları yer alırken, iletişime dönük oturma düzeni alt temasında ise U şeklinde oturma düzeni, birbirini görecek şekilde oturma düzeni ve veli görüşmeleri için ayrı bir bölüm kodları yer almaktadır.

Öğretmenler odasından fiziki donanım beklentisine yönelik olarak Ö5, “Yani açıkçası bir masa olup etrafında sandalyeler olmasındansa, herkesin birbirini görebileceği, herkesin yüz yüze baktığı zaman hani iletişim kurabileceği bir yer olmalı. Çünkü genel olarak hani ne o, yaşantımızda hep iletişimi ön planda tutuyoruz, hep doğru ilişkiler, doğru iletişim diyoruz ve öğretmenler açısından da bunun olması gerektiğini düşünüyorum ben. Yüz yüze bir iletişimin her zaman, her daim olması gerektiği için şöyle U şeklinde, fiziki imkanlar el veriyorsa bir işte orada oturan sandalyeler ya da orada oturulacak yerlerin olduğu bir yer olması bence daha doğru olur diye düşünüyorum.” (s.13) diyerek daha çok iletişime dönük bir oturma düzenine vurgu yaparken Ö7, “...öğretmenler odasında olması gereken en önemli şey, kitaplığın olması gerekirken bizde eksikimiz o...Ama kütüphanemiz yok. Kütüphanemizin bulunması gerekiyor.” (s. 19) diyerek öğretmenler odasında kütüphane olması gerektiğini belirterek görev yaptığı okuldaki öğretmenler odasının kütüphane eksikliğini dile getirmiştir. Bu konuya yönelik olarak Ö11 ise, “Nasıl olmalı bence en azından perdelerden tut, bir kaç çiçek bitki olabilir etrafta. Çay makineleri falan bir şeyler içmek için ihtiyacı oluyor insanın, sonra etrafta dergiler olmalı, dergilere üye olunabilir veya gazetelere. Sürekli güncel gazete ve dergiler bulunabilir. Çünkü her zaman kendi arasında konuşulmuyor. Öğretmenler başka şeylere de yöneliyor. Bilgisayarımız var ama kullanılmıyor o aktif bir şekilde, çünkü internete bağlı değil yani. Öğretmenler odasında internet olmalı ki biz her an internetten bir şey araştırabiliriz. Radyo veya televizyon olmalı bence, haberler bir şey dinleyip kafa dağıtmak için olabilir yani diyorum.” (s. 30) diyerek konforlu bir ortam ve teknolojik gereçlere vurgu yapmıştır.

6. Öğretmenler Odasında Konuşulan Konulara Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan kodlar Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasında Konuşulan Konulara Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Konuşulan Konular	Eğitim ve öğretimle ilgili konular	46
	Güncel konular	25
	Bireysel konular	15
	Mesleki sorunlarla ilgili konular	5

Tablo 6’da görüldüğü gibi, öğretmenler odasında en çok konuşulan konu öğrencilere yönelik konulardır. Bunun yanında, veliler, spor, siyaset, eğitim sistemi gibi konular da sık konuşulan konular arasında yer almaktadır. Eğitim ve öğretimle ilgili konular alt teması; öğrenciler, derste yaşanan olaylar, eğitim sistemi ve eğitim sistemindeki değişiklikler, deneyimlerin paylaşımı, sınıfların durumu, okulun durumu, veliler ve okul sorunları kodlarından oluşmaktadır. Güncel konular alt temasında ülke gündemi, güncel olaylar, siyaset, spor, ekonomi, trafik kodları yer alırken; bireysel konular alt teması kapsamında kişisel bakım, yemek tarifi, sağlık, kişisel konular, ailevi konular, dedikodu ve espi kodları yer almaktadır. Mesleki sorunlarla ilgili konular alt temasında yer alan kodlar ise sendika, öğretmenlerin ihtiyaçları ve mesleki sorunlar şeklinde sıralanmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Öğretmenler odasında konuşulan konulara yönelik olarak Ö2, “Öğretmenler odasında en çok eğitim konusunda konuşulur. Ama yani zaman zaman yemek tarifi de konuşulur, zaman zaman ülke gündemi de konuşulur, zaman zaman trafik de konuşulur. Yani ülkede ne konuşuluyorsa öğretmenler odasında o konuşulur. Ülkedekinden farklı olarak daha çok eğitim sorunları konuşulur ama onun dışında günün gündemi neyse her şey konuşulur.” (s. 4) derken, benzer şekilde Ö3 de “Çoğunlukla öğrenciler, şey yani ortak öğrenciler, onun dışında derslerde bazı konulara, kafaya takılan, bilgi alışverişi yapıyoruz. Branş öğretmenleri ya da sınıf öğretmenleri soru soruyor ve test uyguladığımız zaman testlerde çelişkiye düştüğümüz sorular, bunları konuşuyoruz. Tabii onun dışında günlük yaşamdan da, güncel haberlerden ortaya, elimizde meydana gelen olaylardan bahsediyoruz. Ülkede meydana gelen olaylara yorum da yapıyoruz.” (s. 8) diye ifade ederek daha çok eğitim ve öğretimle ilgili konular ve güncel konuların konuşulduğunu belirtmiştir.

7. Öğretmenler Odasında Gerçekleşen Konuşmaların Etkisine Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan kodlar Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasında Gerçekleşen Konuşmaların Etkisine Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	Sıklık
Konuşmaların Etkisi	Bilgi ve deneyim paylaşımı yönünden olumlu etki	16
	Gerilim ve olumsuz etki	5
	Nötr etki	2
	Sosyalleşme yönünden olumlu etki	2

Tablo 7’de görüldüğü gibi, öğretmenler odasında gerçekleşen konuşmaların etkisine yönelik görüşler, bilgi ve deneyim paylaşımı yönünden olumlu etki, gerilim ve olumsuz etki, nötr etki ve sosyalleşme yönünden olumlu etki olmak üzere dört alt tema altında toplanmaktadır. Bilgi ve deneyim paylaşımı yönünden olumlu etki alt temasında bilgi paylaşımı, görüş alışverişi, deneyimlerden yararlanma, birbirinden öğrenme, farklı bakış açılarının gelişmesi, eksikliklerin giderilmesi ve önerilerin dikkate alınması kodları yer almaktadır. Bununla birlikte, gerilim ve olumsuz etki alt temasında rahatsız edici konuşmalarda ortamı terk etme, yılgınlık, gerginlik, tartışma ve tekrardan dolayı sıkılma kodları bulunmaktadır. Ayrıca nötr etki alt temasında yer alan kodlar fikir belirtmeme, sadece dinleme olarak sıralanmaktadır. Son olarak sosyalleşme yönünden olumlu etki alt teması kapsamında ise kaynaşma ve rahatlama kodları yer almaktadır.

Öğretmenler odasında gerçekleşen konuşmaların etkisine ilişkin Ö4 “...çocukları bir kere daha rahat tanımamı sağlıyor. Biraz önce söyledim, bir sorun yaşadık ya da çocuk garip bir davranış sergiledi, aşağı indim hemen, ya işte öğretmenim şöyle şöyle oldu. Haaa hocam çünkü bu çocuğun şöyle bir ailevi durumu var. Şu şu tip koşullarda yaşıyor. Hıh tamam diyorum. Bunun için böyle bir sorunla karşılaşmışım. Bu anlamda beni çok doyuruyor, öğrencilerin okul dışındaki yaşamlarını tanımamda çok yardımcı oluyor öğretmenler odası.” (s. 12) diyerek bilgi ve deneyim paylaşımı yönünden olumlu etki yaratmasına vurgu yaparken, bu etkiye ek olarak Ö14 “Ya mutlaka konuşulanlar insanları etkiliyordur. Yani daha doğrusu şöyle etkiliyordur. İhtiyacına göre etkiliyordur. Yani bilgi sahibi olmak açısından olumlu bir şekilde etkilediğini ben görüyorum mesela. En azından konuşmalara kulak misafiri olduğumda, duymadığım şeyleri duyarak deneyim kazandığım şeyler olabiliyor. Bunun dışında eğitim sistemi tartışılabilir. Öğrenci davranışları, bunlar mesleki açıdan bana katkılar sağlıyor. Onun dışında tabii ki boş konuşmalar kimseye katkı sağlamadığı gibi bana da katkı sağlamıyor. Sadece eğlenmemize yol açıyor. Yani konuşmalar tabii

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

ki olumlu yönde etkisi oluyor.” (s. 40) diyerek sosyalleşme yönünden olumlu etki oluşturmasından bahsetmiştir. Buna karşılık Ö19 ise “Bazen bıkkınlık. Yine aynı tarz sorunla karşı karşıya. Çünkü çözüm yetersiz geldiği zaman aynı öğrenci, aynı sorun, aynı çözümsüzlükle karşılaştığı zaman idealizm falan bir kenara kalıyor artık. Zaten o bir yılgınlık oluşturuyor.” (s. 52) diyerek öğretmenler odasında konuşulan konuların gerilim ve olumsuz etki yarattığını belirtmiştir

8. Öğretmenler Odasında Konuşulabilecek Konular Beklentisine Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan kodlar Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasında Konuşulabilecek Konular Beklentisine Yönelik Görüşleri

Tema	Kodlar	Sıklık
Gündem İsteği	Okul ve öğrenciler	20
	Bireysel ilgi ve ihtiyaçlarla ilgili konular	16
	Eğitim ve öğretimle ilgili konular	10

Tablo 8’de görüldüğü gibi, öğretmenlerin öğretmenler odasında konuşmak istediği gündem konuları arasında en çok okul ve öğrencilerle ilgili konular yer almaktadır. Bunun yanında bireysel ilgi ve ihtiyaçlarla ilgili konular ile eğitim ve öğretimle ilgili konular yer almaktadır. Okul ve öğrencilerle ilgili konular kapsamında öğrenciler, öğrenci davranışları, öğrencilerin geliştirilmesi, öğrencilerin şiddete yönelme nedenleri, başarı, veliler, idare, okuldaki eksiklikler ve bu eksikliklerin tartışılması kodları bulunmaktadır. Bireysel ilgi ve ihtiyaçlarla ilgili konular kapsamında günlük yaşam, aktiviteler ve hobi, kişisel sorunlar, siyaset, spor, kültürel konular ve eğlenceli konular yer almaktadır. Eğitim ve öğretimle ilgili konular alt temasında yer alan kodlar ise eğitim, mesleki konular, sınıf yönetimi, yeni öğretim yöntemler ve problem çözme şeklinde sıralanmaktadır.

Öğretmenler odasında konuşulabilecek konular beklentisine yönelik olarak Ö7, “Öğretmenlerin hep konusu zaten öğrenciler. Yine büyük bir ihtimalle öğrenciler hakkında, eğitim hakkında konuşmak isterdim.” (s. 20) diyerek öğrencilerle ilgili konuların konuşulabileceğini belirtmiştir. Buna ek olarak Ö12 “Derste yapılan etkinlikler konusunu bolca konuşurdum. Gelir gelmez herkes sınıfta ne yaptığını nasıl yaptığını anlatsa çok iyi olurdu. Bir fikir oluşabilir kafamızda. Ben de bu yöntemi kullanayım, ben de bu oyunu oynatıyorum gibi fikirler olabilir. Onun haricinde öğretmenlerin yaşamı hakkında konuşulmasını isterim. Daha çok bir öğretmen okuldan sonra ne yapar? Hobileri nelerdir? Beraber ne yapılabilir? O konuda konuşulabilir. Güncel olaylardan konuşulması, biraz daha tabii insanı sınıf ortamından uzaklaştırarak kafasını dinlendirir. Bunlar olabilir.” (s. 34) diyerek bireysel ilgi ve ihtiyaçlarla ilgili konuların da konuşulabileceğinden söz etmiştir. Bunların dışında Ö14 ise “...ben kendi merak ettiğim konular üzerinden gündem açardım. Mesela mesleki açıdan olabilir. Görevde yeni olduğum için çok fazla tecrübeli değilim mesela. Bir gündem belirleyecek olsaydım daha iyi bir şekilde bu işi nasıl yapabilirim tarzında kişilere sorular yöneltebilirdim. Yani mesleki gelişim açısından bir gündem koyardım kendim için.” (s. 40) diyerek eğitim ve öğretimle ilgili konuların konuşulabileceğine yönelik beklentisine vurgu yapmıştır.

9. Öğretmenler Odasındaki Gereksinimler ve Önerilere Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisine yönelik görüşlere yer verilmiştir. Bu temada yer alan kodlar Tablo 9’da verilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 9. Öğretmenlerin Öğretmenler Odasındaki Gereksinimlerine Yönelik Görüşleri ve Önerileri

Tema	Kodlar	Sıklık
Gereksinimler ve Öneriler	Mobilya	15
	Konfor ve düzen	13
	Teknolojik donanım	12
	Konumlanma	9
	Basılı, görsel ve işitsel yayınlar	7
	Sosyal etkileşim	6

Tablo 9’da görüldüğü gibi öğretmenlerin öğretmenler odasına yönelik gereksinimleri ve önerileri arasında en çok mobilya gereksinimi yer almaktadır. Bunun yanında, sırasıyla, konfor ve düzen, teknolojik donanım, konumlanma, basılı, görsel ve işitsel yayınlar ve sosyal etkileşime yönelik gereksinimler ve öneriler yer almaktadır. Mobilya alt teması kapsamında kitaplık, dolap/geniş dolap, askılık, koltuk, masa/büyük masa, pano, dilek ve önerileri kutusu kodları yer alırken; konfor ve düzen alt teması kapsamında temizlik, düzen ve bakım, içecek, çay makinesi ve sıcak su ısıtıcısı, mutfak ve geniş bir alan kodları yer almaktadır. Teknolojik donanım alt temasında yer alan kodlar ise bilgisayar, internet, laptop, tablet bilgisayar, projeksiyon, televizyon, fotokopi makinesi şeklinde sıralanmaktadır. Konumlanma alt teması, idareden uzak bir konum, daha az sesli bir konum, okul bahçesinden uzak bir konum, merkezi konumlanma, giriş katında konumlanma, üst katta konumlanma ve öğrencilerden uzak bir konum kodlarını kapsamaktadır. Basılı, görsel ve işitsel yayınlar alt temasında film gösterimi, sunu gösterimi, günlük gazete ve dergiler, müzik yayını, çeşitli yayınlar kodlarına yer verilirken; sosyal etkileşim alt temasında ise kitap okuma ve tartışma, rahatsız edici konuşmaların olmaması, öğretmenler odasına yöneticilerin de gelmesi, yardımlaşma/paylaşma, kişilerarası olumlu ilişkiler kodları yer almaktadır.

Öğretmenler odasındaki gereksinimler ve önerilerle ilgili Ö5 “...daha nitelikli olması için onların bilgiye ulaşabileceği bilgisayarlarının olması, internet donanımlarının olması. Çünkü çoğu öğretmenimiz, işte hep görüyorum ben işte ödevlerini, bir sürü kaynak gerekiyor, kaynaklarının olabileceği bir kitaplıkları ve o kaynakları, başka kaynaklara internet ortamında ulaşabilecekleri bir bilgisayar ve şey olduğu, yeteri kadar olduğu zaman öğretmenler daha nitelikli, daha sağlıklı bilgiye ulaşır, öğrencilere o şekilde yardım etsinler diye düşünüyorum.” (s. 15) şeklinde ifade ederken; teknolojik donanım gereksinim konusunda Ö9 ise “Öğrencilerden uzak bir öğretmenler odası düşünemiyorum. Çünkü öğrenciler zaten teneffüste geliyorlar, bilgi alıyorlar, bir şey soruyorlar. Bazen bu rahatsızlık da yaratabiliyor...Ama yine de öğretmenler odası okulun giriş katında olmalı, geniş bir alanda olmalı, okulun merkezinde olmalı, diyebiliriz.” (s. 25) diyerek öğretmenler odasının konumlanmasına yönelik önerisini dile getirmiştir. Bununla birlikte, Ö15 de “...öğretmenler odasında mesela öğretmenlere ait dolapların daha böyle geniş tutulması lazım... Dinlenme yeri ayrı, koltuklar olması lazım. Şöyle rahat dinlenebileceğin. İşte masa büyük olmalı ki herkes yazabilsin... Teknolojik olarak da bilgisayarın biraz daha yeterli sayıda olması lazım. Var ama yeterli değil. Madem eğitim teknolojik olacak, öğretmenler odasına da getirsinler yani o da rahatlık olur öğretmenler için...” (s. 43) diyerek mobilya ve teknolojik donanıma yönelik gereksinimlerinden söz etmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, öğretmenlerin öğretmenler odasını kullanma amaçları arasında, yaşamsal ihtiyaçlar, iletişim ve eğitim-öğretim ile ilgili işler yer almaktadır. Öğretmenler odasını kullanma amaçlarına yönelik görüşler incelendiğinde öğretmenlerin öğretmenler odasını daha çok yaşamsal ihtiyaçları için kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğretmenler odasını kullanma sıklığı incelendiğinde öğretmenlerin yarısı

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

öğretmenler odasını her teneffüs kullanırken, diğer yarısı günde 1-2 kez ve günde 3-4 kez kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmenler odasının kullanılmama nedenleri arasında okul ve öğrenci işleri, sosyal ortama ilgisizlik ve fiziki ortamdan kaynaklanan nedenler yer aldığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğretmenler odasından sosyal ilişkiler beklentisi kapsamında saygılı ve samimi iletişim, paylaşım ve mesleki iletişim beklentileri yer almaktadır. Öğretmenlerin öğretmenler odasından fiziki donanım beklentisi kapsamında konforlu bir ortam, teknolojik gereçler, mesleki ihtiyaç için donanım ve iletişime dönük bir oturma düzeni beklentileri yer almaktadır. Öğretmenler odasında konuşulan konular arasında eğitim-öğretimle ilgili konular, güncel konular, bireysel konular ve mesleki sorunlarla ilgili konular yer almaktadır. Öğretmenler odasında gerçekleşen konuşmalar bazı öğretmenleri bilgi ve deneyim paylaşım yönünden olumlu etkilediği, bazı öğretmenleri gerilim nedeniyle olumsuz etkilediği, bazı öğretmenleri etkilemediği ve bazı öğretmenleri ise sosyalleşme yönünden olumlu etkilediği belirlenmiştir. Öğretmenler odasında konuşulabilecek konular kapsamında, okul ve öğrenciler, bireysel ilgi ve ihtiyaçlarla ilgili konular, eğitim ve öğretimle ilgili konular yer almaktadır. Öğretmenler odasına yönelik gereksinimler ve öneriler kapsamında, konfor ve düzen, mobilya, teknolojik donanım, konumlanma, basılı, görsel ve işitsel yayınlar ve sosyal etkileşim yer aldığı belirlenmiştir.

Yeşil ve Korkmaz (2012) tarafından, öğretmenler odasında gündem konusunda gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenler, okul ortamı, öğretmenlerin akademik gelişimleri ve eğitim-öğretim ile ilgili konuları “oldukça sık” konuşmaktadırlar. Bununla birlikte, kişisel konuları ve sosyal, ekonomik ve siyasal konuları “bazen” konuşmaktadırlar. Ayrıca, okulla ilgili konular içerisinde en sık gündeme gelen konu öğretmen-veli ilişkileri, eğitim-öğretime ilişkin konular içerisinde en sık gündeme gelen konu ise öğrencilerin ekonomik durumlarının eğitim ve öğretime etkisi olduğu belirlenmiştir. Gerçekleştirdiğimiz çalışma sonuçlarına göre de öğretmenlerin öğretmenler odasında konuştukları konular sırasıyla eğitim-öğretimle ilgili konular, güncel ve bireysel konular ve mesleki sorunlar olarak belirlenmiş olup söz konusu bu çalışmanın sonuçlarıyla tutarlılık gösterdiği söylenebilir.

Töremen (2004) tarafından, ilköğretim okullarının sahip oldukları sosyal sermaye konusunda gerçekleştirilen araştırmanın öğretmenler odasına yönelik sonuçlarında öğretmenlerin öğretmenler odasında kendilerini çok rahat hissetmedikleri, bilgilerini kısmen paylaştıkları, konuşulanların yönetime aktarıldığına kısmen inandıkları, öğretmenler odasını sıkıcı ve itici bulmadıkları ve öğretmenler odasında sürtüşme ve çatışmaların çok fazla olmadığı belirlenmiştir. Gerçekleştirdiğimiz çalışma sonuçlarına göre öğretmenlerin bir kısmı öğretmenler odasına nadiren kullanmaktadırlar ve kullanmama nedenleri arasında sosyal ortama ilgisizlik konusu yer almaktadır. Söz konusu bu çalışmada da öğretmenlerin kendilerini çok iyi hissetmedikleri sonucu ile benzer olduğu söylenebilir. Bununla birlikte öğretmenlerin büyük çoğunluğunun öğretmenler odasını aktif bir biçimde her teneffüs kullandıkları belirlenmiştir. Yine söz konusu araştırmada da öğretmenlerin öğretmenler odasını itici ve sıkıcı bulmadıklarının belirlenmesi, öğretmenlerin öğretmenler odasını sıklıkla kullandıkları şeklinde de yorumlanabilir. Buradan yola çıkılarak her iki araştırmanın bu sonucunun tutarlı olduğu söylenebilir.

Tatlidil (2003) tarafından, öğretmenler odasında konuşulan konulara yönelik olarak gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenler odasında sıklıkla dile getirilen konular arasında öğretmenlerin mesleki sorunları yer almaktadır ve her zaman konuşulan konu ise öğrencilerin davranış bozukluklarıdır. Gerçekleştirdiğimiz araştırmanın sonucunda öğretmenler odasında konulan konular arasında yer alan mesleki sorunlar konusu nadiren yer almaktadır ve bu çalışmanın sonucuyla tam olarak tutarlılık göstermemektedir. Bunun nedeni olarak çalışmaların farklı okullarda yapılması, her okulun kendine has özellikleri olması ve okullardaki öğretmenler arasındaki iletişimin farklı boyutlarda olması olarak sıralanabilir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Dinç ve Onat (2002) tarafından, bir ilköğretim okulu binasının programı ve tasarımı konusunda gerçekleştirilen araştırmada, öğretmenler odasının merkezi bir konumda ve yönetimle ilişkili olması gerektiği belirtilerek, tek bir öğretmenler odasının tercih edilen bir durum olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte, öğretmenler odası, dinlenme ve farklı çalışma olanaklarını içermesi bakımından, büyüklüğünün sadece ihtiyaçlara göre değil, aynı zamanda konfor koşullarına göre belirlenmesi gerektiği önerilmiştir. Gerçekleştirdiğimiz araştırmada öğretmenler odasının konumuna yönelik öğrencilerden uzak ve sessiz bir mekanda olmasını önermektedirler. Söz konusu bu araştırmada ise öğretmenler odasının merkezi konumda olması gerektiği belirlenmiştir. İki çalışma arasındaki bu farklılığın nedeni ise öğretmenlerin dinlenme amacıyla öğretmenler odasını kullanma istekleri olabilir. Öğretmenler odasının temel işlevlerinden birinin eğitim-öğretim konularına yönelik olması bakımından konumunun öğrencilere yakın bir biçimde belirlenmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte gerçekleştirdiğimiz çalışmada da öğretmenlerin konfor beklentisinin yüksek olması bakımından söz konusu bu araştırma ile tutarlı olduğu söylenebilir.

Bu araştırma sonucunda oluşturulan öneriler ise şunlardır:

- Öğretmenler odasının eğitim öğretim içerisindeki önemine rağmen bu konuyla ilgili alan yazında çok az sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu nedenle öğretmenler odasına yönelik araştırmaların yapılması önerilmektedir.

- Okullardaki öğretmen odalarının yeniden gözden geçirilerek gereksinimlerin karşılanması eğitim-öğretim sürecini olumlu yönde etkileyeceği düşünüldüğünden eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması, öğretmenlerin ilgi ve isteklerinin dikkate alınması önerilmektedir.

- Okulun güçlü bir kültüre sahip olmasında ve ilişkilerin sağlıklı bir şekilde kurulmasında iletişim büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda öğretmenler odasının sağlıklı iletişime dönük bir şekilde düzenlenmesi ve öğretmenler odasında samimi bir ortamın oluşması için başta yöneticiler olmak üzere okulun bütün çalışanlarının çaba sarfetmesi önerilmektedir.

- Öğretmenler odasının kullanımında engellerle karşılaşan öğretmenlerin engellerinin kaldırılmasına dönük önlemler alınmasıyla bu öğretmenlerin okulla bütünleşmesinin olumlu şekilde etkileeneceği düşünüldüğünden bu konudaki tedbirlerin alınması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- ABAZOĞLU, İ. (2014). Dünyada öğretmen yetiştirme programları ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim uygulamaları. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (5), 1-46.
- BAĞIŞLAR, Y. (2006). *İlköğretim okullarında OGM uygulamalarına ilişkin; yönetici, öğretmen ve öğrencilerin değerlendirme farklılıkları*. Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- CRESWELL, W. J. (2007). *Qualitative inquiry and research design – choosing among five approaches* (2nd ed.). London: Sage Publications.
- DİNÇ, P. Ve ONAT, E. (2002). Bir ilköğretim yapısının bina programı ve tasarımı bağlamında değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 17 (3), 35-55.
- ERTAŞ, B. (2012). *İlköğretim okullarında kurum denetiminin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- KARASOLAK, K. (2009). *Mimari özellikleri farklı ilköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin okullarının bina ve bahçeleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- NEGİŞ-IŞIK, A. ve GÜRSEL, M. (2013). Başarılı bir ilköğretim okulunda örgüt kültürü: etnografik bir durum çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13 (1), 201-228.
- PATTON, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). London: Sage Publications.
- SEZGİN-NARTGÜN, Ş. ve KALAY, M. (2014). Öğretmenlerin örgütsel destek, örgütsel özdeşleşme ile örgütsel sinizm düzeylerine ilişkin görüşleri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (2), 1361-1376.
- ŞAHİN, H. O. ve AKBABA, A. (2014). Zorunlu öğretimin 4+4+4=12 yıl olmasıyla ilgili yönetici ve öğretmen görüşleri (Van ili örneği). *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (5), 67-104.
- TANERİ, O. P., NAYİR, K. F. ve MCNAMARA, G. (2014). Teacher candidates' attitudes towards the teaching profession – worrying trends. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (11), 529-545.
- TAŞDAN, M., TÖSTEN, R., BULUT, K. ve KARAKAYA, V. (2013). Okul profili araştırması (Kars ili örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (1), 203-222.
- TATLIDİL, E. (2003). *Öğretmenler odasında konuşulan ve gündemi oluşturan konular*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TÖREMEN, F. (2004). İlköğretim okullarının sahip oldukları sosyal sermaye konusunda öğretmen görüşleri (Elazığ ili örneği). *13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- TÜRE, E. ve KARAKÜÇÜK, S. A. (2011). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Eğitim ortamlarının fiziksel/mekansal değişkenleri açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 44(2), 165-199.
- YEŞİL, R. ve KORKMAZ, Ö. (2012). Öğretmenler odasında gündem. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31 (1), 107-122.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (7. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

TURHAN, B., KAPTAN, A., KAHVECİ, H., İlkokul ve Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenler Odasına Yönelik Görüşleri, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/3 Winter 2015, p. 993-1008, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7794, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

